

KÄLLÖRBLADET

NYHETER FRÅN BYGDEGÅRDSFÖRENINGEN KÄLLÖR I ÖSTHAMMAR - UTGÅVA NR: 1 DEC. 2014 - ANSVARIG UTGIVARE STYRELSEN

INLEDNING

Östkustens största societetshus från badortsepoken kan åter bli en levande mötesplats som med sin särprägel knyter samman bygdens historia med framtidens möjligheter. Här kan bemarkelsedagar firas och årsstämmor hållas, omväxlande med musiksoaréer och lokala teaterspektakel. Ett rum för alla, lika anspråkslöst och tillgängligt som karaktärsfullt och charmigt.

Societetshuset i sin forna glans - Minst lika vackert kan det bli igen!
Bilden togs 1925 av fotograf Julia Blom.

Bygdegårdsföreningen har utnyttjat det temporära nyttjanderättsavtalet till att stoppa fortsatt förfall av byggnaden och förbereda restaureringen. Detta har skett genom stort och djupt engagemang bland föreningens medlemmar. Vi är nu redo att sätta igång med själva restaureringen. För det behövs en överenskommelse med Östhammars Kommun om ett tillsvidare nyttjanderätts- och arrendeavtal. Vi hoppas att kunna hjälpa till med den processen så fort jul- och nyårshelgerna är över.

Färgstark person på besök

Byggnadsvårdare Anders Franzén har på Bygdegårdsföreningens uppdrag utfört en färganalys. Länsstyrelsen i Upplands län har välvilligt bekostat arbetet.

Utdrag ur hans text: "Från 1885 till en bit in på 1920-talet präglades byggnadens yttre av snickarglädje, och dominerades av tidstypiska jordfärgskulörer, i mättade nyanser på fönster och foder etc, och kulörsvagare på fasadytorna. Verandaspjälor och takkantsdekor var närmast vita. Enligt Sverker Larssons vårdutredning för Upplandsmuseet 2013 infördes en "mer enhetlig färgsättning" omkring 1920. Denna typ av färgsättning, med i stort sett vita fönster, foder m fl detaljer mot en tämligen ljus fasad, rådde helt säkert under 1930-50-talen."

Bygdegårdsföreningens styrelse har tagit emot rapporten och kommer under vintern att arbeta fram en strategi för hur färgsättningsprocessen kommer att gå till.

Iskallt uppdrag

Sista helgen i november stängdes vattnet av, vattenlåsen fylldes med T-röd och rörledningarna tömdes på stillastående vatten. **Vintern kan komma - vi är förberedda!**

God Jul & Gott Nytt 2015

Svamp- och mögeljakt

En intensiv jakt pågår för att säkerställa att det inte finns dolda ställen med mögel eller svampangrepp. Masonit och täckpapp har rivits ned och ytterväggarnas insidor har blottlagts. På nedre plan har konstaterats ett mindre angrepp under ett fönster på södra sidan och ett något större angrepp på en mellanvägg en trappa upp på den norra sidan. Svamp- och insektexpert Göran Blomkvist har tittat på dessa samt i krypgrunden. Där har konstaterats ett angrepp på den norra sidan. Yttervägg samt trossbotten är angripna. **Angripet virke byts ut mot nytt.**

HYRESGÄST AVHYST

En hyresgäst är avhyst från fastigheten. Under utrensningen av krypgrunden från gammalt skräp upptäcktes spår av ett grävlinggryt långt in under huset. Indikationer fanns på att det var en stor grävling så arbetet avbröts tillfälligt. Tack vare hjälp från en av kommunens jägare är numera hyresgästen avhyst från Källör och arbetet med att rensa ut grunden kan nu återupptas.

Dolda skatter

Under förberedelsearbetet hittades en dold skjutdörr mellan stora och lilla salen som förmodligen spikades igen någon gång på tjugotalet då societetshuset började användas som skola. Spännande!

SÅLD PÅ LOPPIS

När allt lösöre samlats ihop visade det sig att det blev två fulla klassrum med prylar. Under fyra söndagar i oktober och november bjöds allmänheten in för att handla på loppis - allt gick för tio kronor styck. **Det blev en succe!** Över tre fjärdedelar av allt material blev sålt. Det som finns kvar är nu placerat i gamla gymnastiksalen. Bygdegårdsföreningens styrelse ska under vintern besluta om loppisens framtida hantering.

Hårt arbete lönar sig

En skara entusiaster har under tio söndagar ifrån oktober till december arbetat hårt med att förbereda societetshuset inför kommande renovering inom ramen för det temporära nyttjanderättsavtalet.

*Drygt 600 arbetstimmar har lagts ned av de från fem - 15 personer som troget kommit varje söndag. Det motsvarar ett värde av ca 300 000:- om det skulle handlats för på öppna marknaden. **Det är ett fantastiskt arbete de frivilliga lagt ned.***

Utomhus har stuprör och hängrännor lagats, dagvatten-systemet spolats, fönsterlagning påbörjats, uppstädning under halva krypgrunden osv. Inomhus har väggar rengjorts från spännpapp och masonit, väggar delvis rivits och en allmän upprensning har skett av skräp. Scenen har plockats fram och likaså öppningen mellan stora och lilla salen. Hitintills har det inte kostat föreningen mycket pengar. Allt sker på frivillig basis.

Akut just nu

Den felaktigt konstruerade rännan mellan takkuporna på den nordvästra delen av byggnaden måste konstrueras om så att det blir ett fall utåt för regnvattnet. Detta har skapat mycket skador under årens lopp och utgör orsaken till det stora svampangreppet på plan två.

SYSTEMATISKT BRANDSKYDDSARBETE

Enligt Lagen om skydd mot olyckor (2003:778) skall systematiskt brandskyddsarbete genomföras om man bedriver verksamhet. Föreningen har börjat sammanställa material om detta för att vara förberedda den dag verksamheten startar.

BYGDEGÅRDSFÖRENINGEN KÄLLÖR

Bygdegårdsföreningen Societetshuset Källör, med drygt 400 medlemmar, däribland erfarna hantverkare, ekonomer, arkitekter, byggnadsingenjörer, bullbakare, marknadsförare, formgivare och representanter från turistnäringen, erbjuder sig att arrendera huset, rusta upp och återställa det till 1920-talets utseende, med syfte att driva det som en allmän samlings- och festlokal öppen för alla.

Fyra affärsområden har identifierats i avsiktsförklaringen:

- KONTOR FÖR UTHYRNING
- EVENEMANG, FESTER, BRÖLLOP ETC
- KONFERENSLOKALER
- FÖRENINGSLOKALER